

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядаються сутність, компоненти, особливості формування комунікативних умінь у відповідності до змісту вивчення іноземної мови у вищому навчальному закладі технічного профілю.

Актуальність проблеми формування комунікативних умінь студентів у вищих навчальних закладах технічного профілю зумовлено змінами в системі освіти, її орієнтиром на формування комунікативної компетенції майбутніх спеціалістів.

Зміни у розвитку міжнародних контактів, новітніх технологій, які мають на увазі оперативне отримання та обмін інформацією, потребують підготовки спеціалістів різноманітних профілей, які володіють іноземною мовою на рівні професійного спілкування. Необхідно зазначити, що проблема підготовки різностороннього спеціаліста, який повинен володіти високим рівнем культури та мобільно діяти в умовах динамічного суспільства, в наш час займає розум багатьох дослідників та ще не вирішена остаточно.

Однією з головних умов вирішення цієї проблеми, на наш погляд, є цілеспрямоване формування у майбутнього спеціаліста комунікативних умінь, головною складовою яких є комунікація.

Актуальність даного дослідження також визначається необхідністю підготовки студентів вищих навчальних закладів технічного профілю до комунікативної діяльності в умовах професійного спілкування та недостатнім вивченням цієї проблеми.

Дослідження сутності комунікативних умінь і умов їх продуктивного формування доводить, що воно можливе на основі вивчення структури особистості, де основними компонентами виступають знання, уміння, навички та здібності, що знаходяться у діалектичному взаємозв'язку. Уміння у своїй сутності є внутрішньою моделлю майбутньої діяльності, що, базуючись на знаннях і здібностях, забезпечують її ефективність. Уміння концентрують те, що здобувається особистістю у процесі зовнішньої, тобто практичної, навчальної діяльності й одночасно розвивається внутрішньо, але під впливом зовнішніх факторів.

Серед науковців (Є. М. Кабанова-Меллер, М. Д. Левітов, М. О. Риков, П. Н. Шимбіреєв, С. С. Антоненко, Є. І. Бойко, Г. С. Костюк, К. К. Платонов, О. М. Леонт'єв, Ю. С. Самарій) панує три основні концепції щодо співвідношення умінь і навичок:

1. Уміння є незавершеними навичками, етапом їх створення [4, с. 45]. Навички характеризують як стереотипну автоматизовану операцію, що необхідна при виконанні тих елементів предметних дій, де потрібна точність, закріпленість зв'язків, однакових типових дій.

2. Уміння в порівнянні з навичками - вище утворення. Чим вище рівень умінь, тим більше в ньому проявляється творчість, а дія, яка є навичка, шаблонна [4, с. 45].

3. Співвідношення умінь і навичок розглядається з позицій ступеня майстерності при виконанні певного виду діяльності: розрізняють уміння, які йдуть «слідом за знаннями» та уміння, що виявляють ту чи іншу ступінь майстерності, що йде слідом за етапом вироблення навичок [4, с. 46].

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє зазначити, що для визначення сутності комунікативних умінь необхідно розкриття поняття «уміння» взагалі.

Так, Дарійчук Л. П. у своєму дисертаційному дослідженні [3, с. 56] зазначає, що поняття „уміння”:

- це утворення більш високого рівня, ніж навичка;
- є новим сплавом знань та навичок на основі досвіду та творчих можливостей людини;
- має такі властивості як: свідомість, узагальненість, гнучкість;
- дозволяє індивіду швидко переключатися з одного способу дії на інший, урізноманітнити прийоми взаємодії та є завершальною стадією формування дії.

Вивчення іноземної мови передбачає формування саме комунікативних умінь у професійній діяльності студентів технічного профілю. Отже, на основі аналізу сучасної вітчизняної та зарубіжної психолого-педагогічної літератури ми дійшли висновку, що проблемі розвитку комунікативних умінь надавалася значна увага.

При вивченні іноземних мов студентами вищих навчальних закладів технічного профілю перш за все необхідно звертатися до розвитку комунікативних умінь, бо вони спрямовані на оволодіння майбутньою професією.

Література

1. Бим И. Л. Методика обучения иностранным языкам как наука и проблема школьного учебника. – М., 1977.

2. Бодалев А. А. Общение как предмет теоретических и прикладных исследований: Избранные психологические труды. – М.: международная педагогическая академия, 1995. – 326с.

3. Дарійчук Л. П. Педагогічні умови формування комунікативних вмінь студентів негуманітарних спеціальностей засобами англійської мови: Дис....канд. пед. наук: 13.00.01/Київський університет ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 188л.

4. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознательность. Личность. – М.: Политиздат, 1977. – 304с.